

LIBANON

Appell

www.folkehjelp.no
Nr. 2, 2011

1. mai-aksjonen: **Palestinske flyktninger under press**

ISRAEL

VESTBREDDEN

JORDAN

GAZA

EGYPT

**Sør-Sudans jord
privatiseres**

**Er asylbarn mindre
verdt enn norske?**

**Bosettere okkuperer
palestinske hus**

Appell

Utgiver: Norsk Folkehjelp
Nr. 2, 2011. Årgang 71

Tidligere *Melding, Helse, Helse
Miljø Trivsel, Norsk Folkehjelp og
Magasinet Norsk Folkehjelp*

Postadresse:

Postboks 8844 Youngstorget
0028 OSLO

Besøksadresse:

Norsk Folkehjelp
Storgata 33 A, Oslo

Telefon: 22 03 77 00

Faks: 22 20 08 70

Internett: www.folkehjelp.no

Redaktør: Torunn Aaslund

E-post: taa@npaid.org

Medarbeidere dette nummer:

Tine Solberg Johansen, Torunn
Aaslund, Are Stranden, Martin
Holter, Tor-Henrik Andersen,
Henrik Stabell, Elmer Laahne,
Linn Stalsberg, Erik Sundt, Inger
Sylvia Johannessen, Inger Sand-
berg, Tonje Merete Viken, Werner
Anderson og Kjetil Østnor

Grafisk utforming: Heydays

Trykk: Aktietrykkeriet a.s, Fetsund

Opplag dette nummer: 36 000

ISSN 0804-7758

Annonsekontakt:

Arild Halsne, tlf.: 915 90 578

E-post: arild@hrme.no

Redaksjon avsluttet: 31. mars

Signerte artikler gir ikke nødven-
digvis uttrykk for Norsk Folkehjelps
syn.

Ønsker du å bli medlem? Kontakt
oss på telefon 22 03 77 00, eller
besøk oss på www.folkehjelp.no

Norsk Folkehjelp

Fagpressen

foto: Elmer Laahne

foto: Erik Sundt

foto: Inger Sandberg

Innhold

AKTUELT

- 4 Kronprinsen deltok i mars på skredøvelse med Norsk Folkehjelp Veggli/Rollag.
- 6 Sudan: Ny rapport dokumenterer betydelig privat oppkjøp av land.
- 8 Unge enslige asylsøkere forsvinner fra mot-tak, men ingen bryr seg.

VIS SOLIDARITET

- 12 Vergene ser at barna de har fått ansvar for forsvinner og at ingen gjør noe for å finne dem.

FOLK FORANDER VERDEN

- 16 Årets 1. mai-aksjon går til palestinske flyktninger i Gaza, på Vestbredden og i Libanon.

TEMA: PALESTINSKE FLYKTNINGER

- 20 Libanon: Fordrevet for andre gang.
- 22 Gaza: To gamle brødre minnes flukten til Gaza i 1948.
- 25 I Øst-Jerusalem blir palestinere kastet ut fra sine hjem og må se på at bosettere flytter inn.
- 29 Kjetil Østnor: Ny stedlig representant i Gaza.
- 30 Lever uten identitet: Khalil Anani står uten papirer og kan ikke forlate flyktningleiren.

FORSIDEBILDE

Norsk Folkehjelp støtter prosjekter i Palestina og Libanon.

ILLUSTRASJON: Heydays

FOTO: Werner Andersson, Inger Sandberg, Tonje Merete Viken, Mohammed Omer, Torunn Aaslund, Kirsti Knudsen, Marcel Leliénhof, Lars Petter Henie, Elin Høyland, Fredrik Larsen, Lene Dalen, Lena Fiske, Martin Holter, Ahmed Abed

LEDER

Husk palestinerne 1. mai!

TEMAET FOR ÅRETS 1. mai-aksjon er palestinske flyktninger. Det er også temaet for dette nummeret av Appell. Norsk Folkehjelp og Fagforbundet inngikk i fjor en fireårig samarbeidsavtale om Palestina. Historiene i dette nummeret er hentet fra et temahefte om palestinerne Norsk Folkehjelp nå produserer i samarbeid med Fagforbundet. Heftet vil gi en bakgrunn for den politiske situasjonen og historier fra den vanskelige hverdagen for palestinerne i Libanon, Gaza, på Vestbredden og i Israel.

I 1948 ble 726 000 palestinere drevet på flukt som følge av opprettelsen av staten Israel og krigen som fulgte. 418 palestinske landsbyer ble jevnet med jorden for å hindre flyktningene i å returnere. I dag regner man med at det er 4,8 millioner palestinske flyktninger i Midtøsten. Mange av dem bor fremdeles i flyktningleire under kummerlige forhold, og mange har blitt drevet på flukt flere ganger.

Den eldre garde, som brødrene Abdelrahman og Mahmoud fra Gaza, husker godt utdrivelsen i 1948. I mange palestinske flyktninghjem, som hos Norsk Folkehjelps landdirektør Wafa Yassir i Libanon, har de tatt godt vare på skjøtet eller inngangsnøkkelen til huset de flyktet fra. Mange av husene eksisterer ikke lenger, fordi den opprinnelige landsbyen deres er jevnet med jorda.

FN-resolusjon 194 av 11. desember 1948 gir de palestinske flyktningene rett til å returnere til sine hjem eller rett til kompensasjon for tapet av eiendom. Resolusjonen er vedtatt utallige ganger i FNs generalforsamling, men er aldri anerkjent av Israel – som motsetter seg enhver retur.

Det er stadig færre som tror at det er mulig å oppnå en fredsavtale i Midtøsten uten å forlate kravet om retur. Al Jazeera Transparency Unit avslørte nylig at palestinske forhandlere i hemmelighet hadde akseptert at kun en brøkdel av flyktningene skulle få vende tilbake. Over en periode på ti år skulle bare 10 000 flyktninger få lov til å returnere. I så fall vil flere millioner palestinske flyktninger i Midtøsten få sine drømmer og håp om en bedre tilværelse knust.

Vis din solidaritet med palestinerne 1. mai!

Torunn Aaslund
Redaktør

Dette nummeret av Appell er støttet av:

Norad

Frivillige imponerte Kronprinsen

– Kronprinsen var tydelig imponert over det arbeidet de mange frivillige i Norsk Folkehjelp legger ned på fritiden for å være i beredskap når en ulykke inntreffer, sier konstituert generalsekretær i Norsk Folkehjelp, Orrvar Dalby, etter H.K.H. Kronprins Haakons besøk hos Norsk Folkehjelp lokallag i Veggli/Rollag.

TEKST Tor-Henrik Andersen FOTO Elmer Laahne og Tor-Henrik Andersen

FORRIGE SIDE: Kronprinsen kjørte selv scooteren med Svein Bekkjorden fra Norsk Folkehjelps lokallag i Veggli/Rollag bakpå.

TIL VENSTRE: Kronprinsen snakker med de frivillige mannskapene i Norsk Folkehjelp Veggli/Rollag.

UNDER: Kronprinsen fikk innføring i bruk av søker/mottaker-utstyr fra sanitetskonsulent Ronny Frantzen og leder for øvelsen Svein Bekkjorden fra Norsk Folkehjelps lokallag i Veggli/Rollag.

H.K.H. KRONPRINSEN VAR med lokal-laget på en redningsøvelse, fra nødmeldingen kom, på scooter ut til rasstedet, gjennom søk og til de savnede ble funnet og gravd fram fra snøen.

– Det imponerer meg hvilke ressurser de frivillige her i Veggli/Rollag kan stille opp med av mannskap og utstyr for å hjelpe folk på kort varsel. Det er veldig flott, sa Kronprinsen etter øvelsen.

H.K.H. Kronprinsen er høy beskytter for årets TV-aksjon, som er tildelt Norsk Folkehjelp. De innsamlede midlene fra aksjonen skal gå til arbeidet Norsk Folkehjelp gjør med å fjerne miner og klasebomber som ligger igjen etter krig og konflikt. Etter redningsøvelsen trakk kronprinsen parallell mellom Veggli/Rollags innsats og Norsk Folkehjelps internasjonale arbeid for å fjerne miner og klasebomber. Årets TV-aksjon går av stabelen 23. oktober.

– Det å ofre seg for at andre skal kunne ha det sikkert og bra er flott, og det er jo slik dere jobber også, sa han.

Norsk Folkehjelp var også storfornøyd med å få vise H.K.H. Kronprinsen det frivillige redningsarbeidet.

– Vi har om lag 60 sanitetsgrupper med 2000 operative mannskaper. Disse utgjør en betydelig ressurs i søk og redning, forteller Dalby. Det er flott at Kron-

prinsen ønsket å lære om denne delen av arbeidet vårt.

I tillegg til redningsøvelsen fikk H.K.H. Kronprinsen en presentasjon av Norsk Folkehjelps mine- og klasebom-bearbeid.

– TV-aksjon i år er tildelt Norsk Folkehjelp og innsamlingen skal gå til å lette situasjonen for alle de millionene mennesker som lever i frykt for eksplosiver i veier, jorder og skoleplasser. Kronprinsen fikk en introduksjon til det arbeidet vi driver rundt omkring i verden, forteller Dalby. Kronprinsen har tidligere besøkt Norsk Folkehjelps mineryddeoperasjoner både i Kambodsja og Bosnia.

Sør-Sudan privatiseres

Fire måneder før Sør-Sudan offisielt erklærer sin selvstendighet er mer enn ni prosent av Sør-Sudans areal privatisert. Dette tilsvarer et landområde større enn hele Danmark.

TEKST Torunn Aaslund FOTO Henrik Stabell

PÅ KARTET

«Kritikerne kaller det et globalt landtyveri og advarer mot at oppkjøp i denne skalaen vil utestenge småbønder fra viktige naturressurser, undergrave matvaresikkerheten og forverre befolkningens landrettigheter.»

Faksimile: Rapporten «The New Frontier».

PÅ KUN FIRE år, siden 2007, har 28 utenlandske og nasjonale investeringer innen jordbruk, skogbruk og biobrensel påbegynt en prosess eller allerede signert avtaler om overtakelse av store landområder i Sør-Sudan.

GLOBALT LANDTYVERI ELLER INVESTERING?

Oppkjøpet av land i Sør-Sudan kan ses i sammenheng med en trend der internasjonale og vestlige selskaper kjøper opp land for kommersielt bruk på hele det afrikanske kontinentet. Kritikerne kaller det et globalt landtyveri og advarer mot at oppkjøp i denne skalaen vil utestenge småbønder fra viktige naturressurser, undergrave matvaresikkerheten og forverre befolkningens landrettigheter. De hevder at selskapene stenger folk ute fra jorda for å produsere billige matvarer og energi til folk i egne land.

De som forsvarer investeringene, mener de gir muligheter for utvikling og arbeidsplasser på landsbygda, der utviklingen i sektorer som landbruk og skogbruk har blitt neglisjert og har lidd som følge av krigen som varte i nesten 40 år.

NORSKE INVESTERINGER

Ett av selskapene som nå investerer stort i landeiendommer i Sør-Sudan er Tree Farms Ltd, som er et datterselskap av det norske treplantingsselskapet Green Resources. Selskapet har siden 1995 har kjøpt opp jord i flere østafrikanske land.

De leverer blant annet klimakvoter til det norske finansdepartementet.

Ifølge selskapets prosjektbeskrivelse bor det om lag 10 000 mennesker i Tindilo Payam, i staten Central Equatoria. Området skal beplantes med eukalyptus og teak. Investeringen vil ikke gi mer enn 12 faste arbeidsplasser og 140 sesongarbeidsplasser, men selskapet har forpliktet seg til å støtte lokalsamfunnene i området de neste 25 årene. Dette skal de gjøre blant annet gjennom opplæring i moderne jordbruksteknikker og støtte til utvikling av infrastrukturen i området, ved å bygge veier, skoler og brønner.

RAPPORTEN «THE NEW FRONTIER»

I teorien er investeringer en mulighet for utvikling i distriktssamfunnene. Dersom ikke tilstrekkelige prosedyrer og reguleringer er på plass før investeringene foretas er det imidlertid en reell fare for at store investeringer kan undergrave livsgrunnlaget til folk som bor der fra før. Norsk Folkehjelp mener det er nødvendig å få på plass god regulering av store landinvesteringer i Sør-Sudan. I rapporten *The New Frontier – A baseline survey of large-scale Land-based Investment in Southern Sudan* presenterer organisasjonen flere anbefalinger for myndighetene, investorer, internasjonale partnere, sivilsamfunn og lokalsamfunnene. Målet er å redusere risikoen for negative konsekvenser for folk og miljø, og sikre en sunn utvikling for lokalsamfunnene i Sør-Sudan.

FAKTA

- Det er fram til utgangen av 2010 investert i landområder på totalt 26 400 km², et område på størrelse med Hedmark fylke.
- Regner man også med de nasjonale og internasjonale investeringene innen turismesektoren, øker det totale arealet som er privatisert til 53 800 km² eller hele 8,4 % av Sør-Sudans totale landareal. Dette er godt over størrelsen på Danmark.
- Kun i 10 av de 28 investeringene har lokalbefolkningen i de berørte landområdene blitt konsultert. Og kun ett av selskapene rapporterer at de har planer for hvordan befolkningen eventuelt skal relokaliseres.

Barn på flukt forsvinner fra mottak

TEKST Linn Stalsberg FOTO Erik Sundt

Nesten 400 enslige asylsøkerbarn har forsvunnet fra norske mottak de siste ti årene. Nå krever Norsk Folkehjelp og andre organisasjoner at asylsøkende ungdom mellom 15 og 18 år kommer inn under barnevernets omsorg. Myndighetene nekter, fordi det «koster for mye».

– **UTESEKSJONEN MØTER** jevnlig mindreårige som har dratt fra asylmottak, og mindreårige som er illegale immigranter. Vi treffer dem i eller i tilknytning til de åpne rusmiljøene i Oslo sentrum, bekrefter Børge Erdal, leder for Uteseksjonen, som er en del av Rusmiddeletaten i Oslo kommune.

OFRE FOR MENNESKEHANDEL

Asylsøkerbarn som forsvinner fra mottak er problematisk både for organisasjoner og myndigheter. Fordi de bare blir borte, er det ingen som har oversikt over hva som skjer med dem. De kan være ofre for bakmenn som krever at de på kriminelt vis tjener inn skyhøy gjeld de har pådratt seg under flukt. Eller de kan være kriminelle omstreifere som misbruker norske mottak, slik politi og utlendingsmyndigheter argumenterer.

Erdal i Uteseksjonen er enig i at det er knyttet en del nye problemstillinger til disse to gruppene av asylsøkerbarn.

– Noen av de mindreårige kan etter vår vurdering være ofre for menneske-

handel. Problemstillingene utfordrer oss både lokalt, nasjonalt og internasjonalt siden noen av barna er på drift gjennom Schengenområdet, sier han.

Også PRESS frykter at flere av asylsøkerbarna som forsvinner kan være ofre for både menneskehandel og annen utnyttelse. I 2008 publiserte organisasjonen en rapport som konkluderte med at nesten 400 barn har forsvunnet fra mottak de siste ti årene. Leder i PRESS Tirill Sjøvoll forteller om de mange typene menneskehandel de kan være utsatt for. – Det kan være seksuell utnyttelse, tvangsarbeid, narkotikasalgs. Det er mange ulike måter å betale bakmenn på, sier Sjøvoll.

UDIs BARN FEM GANGER BILLIGERE

Det er oftest asylsøkerbarn over 15 år som forsvinner. Norsk Folkehjelp mener mye kunne vært løst hvis barnevernet fikk omsorgen for asylsøkerbarn mellom 15 og 18 år, slik de har for de under 15 år.

– De under 15 år er på omsorgscentra i regi av barnevernet, mens de

mellom 15 og 18 år bor på mottak for enslige mindreårige drevet av Utlendingsdirektoratet. Det gjøres en klar forskjell på asylbarn og norske barn på dette feltet, sier Inger Sylvia Johansson, i Vergesekretariatet i Norsk Folkehjelp. Folkehjelpa har i sitt politiske program et krav om at alle barn under 18 år må inn under barnevernets omsorg. Organisasjonene som arbeider for å bedre rettighetene til enslige asylbarn opplevde en delseier på vegne av de enslige asylbarna for snart fire år siden:

– 1. desember 2007 ble omsorgsansvaret for enslige mindreårige asylsøkere overført fra UDI til det statlige barnevernet, men – ikke 15–18-åringene, forteller Tirill Sjøvoll. Organisasjonene reagerte sterkt på dette.

Deretter kom meldingen fra den rødgrønne regjeringen, i Soria Moria 2-erklæringen, at den bebudede overføringen av 15–18-åringene til barnevernet, tidligst vil skje i neste stortingsperiode.

Sjøvoll mener den tette oppfølgingen fra barnevernet kan utgjøre forskjell-

→

FAKTA Forsvinninger forbigått i stillhet

I 2008 skrev PRESS – Redd Barnas Ungdom, rapporten *Ute av øye – ute av sinn: En rapport om forsvinninger av enslige mindreårige asylsøkere fra norske asylmottak*. Her skriver de blant annet:

«Når et norsk barn forsvinner setter politi, media og pårørende himmel og jord i bevegelse for at barnet skal komme til rette. Forsvinninger av enslige mindreårige asylsøkere blir forbigått i stillhet. Få av sakene blir etterforsket. Barna kan være utnyttet i menneskehandel, de kan være tvungnet inn i kriminelle miljøer eller de kan være drept.»

UNDER: Tirill Sjøvoll er leder av PRESS, som har utgitt rapporten *Ute av øye ute av sinn*.

TIL HØYRE: Børge Erdal møter mange barn som har reist fra mottak og vandrer gatelangs i Oslo sentrum, når han er ut på jobb for Uteseksjonen i Oslo kommune.

Pål Lønseth i Justisdepartementet innrømmer at ansvaret for asylsøkerbarn mellom 15 og 18 år ikke blir lagt inn under barnevernet av økonomiske årsaker.

Ane Nordskar i UDI vil ikke være med på at barn som forsvinner fra mottak er et stort problem.

len for asylsøkerbarna. – Barnevernets omsorgssentre for dem under 15 år er langt på vei en suksesshistorie når det kommer til problematikken med forsvinninger. De har tettere bemanning og flere med barnefaglig kompetanse. Barn får ikke så lyst til å forsvinne herfra, forklarer Sjøvoll. Hun forteller at denne kvaliteten koster, og at barna under 15 år i dag er mye dyrere i drift enn de over 15.

Statsekretær Pål Lønseth i Justisdepartementet bekrefter dette. – Delvis er dette et økonomisk spørsmål, ja. De under 15 år koster fem ganger så mye som de over. Men vi mener også at de yngste trenger døgnbemanning og flere voksne. Dessuten er det andre enn barnevernet kan gi god omsorg, og dette har vi diskutert med PRESS, sier Lønseth, som mener UDIs mottak fungerer bra.

Norsk Folkehjelp er kritiske til denne argumentasjonen: – Å sette prislapp på et barn er uverdig. Man ville aldri sagt om norske barn at de er for dyre og ikke kan tas vare på av barnevernet, sier Inger Sylvia Johannesson, i Verge-sekretariatet.

Ifølge Justisdepartementets forsvant 65 mindreårige fra mottak i 2010,

uten at man har hørt et pip fra dem i ettertid. Lønseth innrømmer at det er et altfor høyt tall.

– Vi er helt sikre på at ikke alle disse er ofre for menneskehandel, men det er sannsynlig at noen av dem er det. Justisdepartementet gir klare instruksjoner til politiet om å prioritere dette, men vi er ikke sikre på om politiet faktisk gjør nok, sier Lønseth som vil se på dette i den kommende Stortingsmeldingen *Barn på Flukt*.

– Er UDIs mottak gode nok når så mange forsvinner hvert år?

– Det er et dilemma. Vi har løsninger av den typen FrP foreslår, med lukkede mottak som stenger ungdommene inne. Dette er blant annet begrunnet i frykt for menneskehandel, men vi kan ikke låse folk inne fordi de kanskje er ofre. Det er komplekst og vi må finne løsninger, sier Lønseth.

TOTAL ANSVARSFRASKRIVELSE

Alle enslige mindreårige asylsøkere har rett på en verge; en som skal følge dem gjennom intervju, alderstesting og helseundersøkelse, og sørge for at de får de rettighetene de har krav på. Norsk Folke-

«Å sette prislapp på et barn er uverdig. Man ville aldri sagt om norske barn at de er for dyre og ikke kan tas vare på av barnevernet.»

hjelp, med støtte fra UDI, har opplæring og oppfølging av de vergene som har ansvaret for enslige mindreårige i transitt. I februar var temaet på vergesamlingen «Barn som forsvinner fra mottak».

– Verger kan fortelle om barn som har forsvunnet og at de ikke får nok oppfølging og ikke blir tatt på alvor når de mistenker at noen av «deres» kommer til å forsvinne, sier Johannesson

UDI vil ikke umiddelbart akseptere PRESS sine tall på antall forsvunne.

– Det verserer mange tall. Vi registrerer alle forsvinninger, men mange kommer jo tilbake. Derfor vil dette tallet hele tiden endre seg, sier Ane Nordskar, leder for region Oslo i UDI. Hun vil heller ikke akseptere PRESS' påstand om at de fleste som forsvinner er ofre for menneskehandel. – Sent i fjor hadde vi for

eksempel en klar økning av mindreårige som forsvant fra mottak. Dette viste seg å være nordafrikanere tilknyttet kriminelle miljøer som misbruker mottakene, sier Nordskar.

– *Det spriker i virkelighetsoppfatningen mellom dere og organisasjonene. Hvorfor det?*

– Bildet er nyansert. Dette er en sammensatt gruppe. Noen er kriminelle, andre har fått avslag og rømmer fra utkastelse, men så har vi også dem PRESS er bekymret for og det tar vi på alvor.

– *Har dere noen ganger mistanke om menneskehandel når en mindreårig forsvinner?*

– Ja. I fjor var det ti personer som forsvant, der vi er bekymret for utnyttelse, og dette er meldt til politi og barnevern, sier Nordskar.

Inger Sylvia Johannesson treffer mange verger som har mistet kontakten med vergebarna sine.

Vergene maktesløse når barn forsvinner

Systemet rundt mindreårige asylsøkere halter, mener verge Liv Hatland. Hun har selv opplevd at tre av «hennes» har forsvunnet. Hun aner ikke hvor de er i dag.

Tekst: Linn Stalsberg Foto: Erik Sundt

– **DETTE ER BÅDE** gutter og jenter mellom 16 og 18 år, og jeg har vært veldig bekymret for dem, sier Hatland, som har vært verge i flere år.

– Jeg aner ikke om to av dem som forsvant noen gang har kommet til rette, til tross for at jeg på papiret fortsatt står som verge. Jeg har ikke hørt ett eneste ord fra noen etter at de forsvant. Og hvem skal jeg kontakte? Den tredje var i kontakt med politiet men forsvant igjen, forteller Hatland.

Hun forklarer at man som verge kommer tett inn på den enkeltes detaljerte historie, når man hjelper dem med å forberede asylintervjuet, ta alderstesten og helseundersøkelse.

– I alle disse tre tilfellene var jeg sammen med dem under asylintervjuet.

Jeg får adgang til alle papirer og jeg ble raskt bekymret. Det slo meg at de var i en svært vanskelig situasjon, og da mener jeg i forhold til narkotika og kriminalitet. Jeg fryktet at de hadde bakmenn. Det er noe med at de hele tiden må ringe noen, og ønsker å bli igjen i byen i etterkant av intervjuer og slike ting. De snakker jo andre språk så jeg kan ikke skjønne hva de sier, sier Hatland. Hun forteller at asylsøkere noen ganger antyder i intervjuet at de har bakmenn. – To av mine tre understreket i intervjuet at de ville ut av et kriminelt miljø, sier Hatland.

FORSVINNER FØR SAKEN ER AVGJORT

– Hva gjør du som verge når du blir bekymret for og mistenker bakmenn?

– Jeg kan be om en utvidet helseunder-

søkelse, der de blant annet følges opp i forhold til psykiske problemer. Jeg kontakter også menneskehandelteamet på asylmottaket for mindreårige asylsøkere på Hvalstad. Min oppgave er generelt å sørge for at de jeg er verge for får dekket sine behov og hjelp med spesielle problemer. I disse tre tilfellene tok jeg også kontakt med de respektive advokatene, sier Hatland.

To forsvant etter noen få uker, lenge før saken er avgjort. Hatland mener dette styrker mistanken om at det står noen bak.

– Hvor svikter det når unge kan forsvinne på denne måten?

– Forsvinner asylbarna fra mottaket de bor på, får jeg bare beskjed fra mottaket om at de er borte. Jeg har ikke fått noen informasjon i etterkant om hva som har hendt og hvilke tiltak som er satt i verk for å finne dem. Jeg føler jeg blir «tatt av» saken, sier Hatland, som savner et skikkelig samarbeid. Per i dag er det vanskelig med oppfølging hvis og når asylbarnet dukker opp igjen, mener hun. – Jeg savner en større koordinering mellom UDI, politiet, verger og mottak, sier Hatland.

BEDRE OMSORG FOR DE UNDER 15

Hatlands erfaring er at ungdom under 15 år på omsorgssentre får langt bedre omsorg enn dem over 15 år som UDI har ansvar for.

– Jeg skal ikke si at kvaliteten er det avgjørende for om de forsvinner. Men det må bygges opp et sterkere til-litsforhold mellom asylsøkeren og om-

Illustrasjonsbilde

Verge Liv Hatland mener de involverte instansene må koordinere seg bedre når et barn forsvinner fra mottaket.

sorgspersoner enn det gjøres i dag. Der har de under 15 et bedre tilbud. Med tanke på hvor sårbare ungdommer på 15-18 er, burde de som andre asylbarn vært under barnevernets omsorg. Men det forutsetter at barnevernet får faktiske ressurser til å ta vare på dem og ikke bare får dem overført i teorien, sier Hatland.

Hun mener i tillegg at vergens rolle er underkjent av myndigheter når de lager rapporter og meldinger om hvordan de skal hindre at så mange forsvinner. For eksempel har Regjeringen nettopp publisert en handlingsplan, *Sammen mot menneskehandel*, for perioden 2011-2014. Her omtales hele 35 tiltak, men vergenes rolle er overhodet ikke nevnt i planen.

Bli verge for enslige mindreårige asylsøkere – behovet er stort!

I HENHOLD TIL vergemålsloven skal det opprettes verge for mindreårige personer under 18 år som ikke har foreldre. Det er overformyndieret i den kommunen der den mindreårige oppholder seg som skal oppnevne hjelpevergen.

En verge skal påse at barnets behov og rettigheter ivaretas:

- Forberede asylintervjuet hos UDI med barnet
- Være med på intervjuet og passe på at det går riktig for seg
- Se til at behandlingen av søknaden er slik den skal være

Passe på at den mindreårige får:

- Rettmessig oppfølging av sin advokat
- Den økonomiske bistand hun/han har krav på

For å kunne passe på at den mindreåriges rettigheter blir overholdt og omsorg ivaretatt, må vergen ha fått opplæring, og det må eksistere et tillitsforhold mellom hjelpeverge og mindreårig. Et slikt tillitsforhold er basert på jevnlig kontakt, enten over telefon eller ved møter.

For mer informasjon, kontakt overformyndier i din kommune, eller Norsk Folkehjelps vergesekretariat: verge@npaid.org, tlf. 22037700.

– Stopp barnehagediskriminering av asylsøkerbarn

TEKST Tine Solberg Johansen

Etter en endring i finansieringen av barnehageplasser har flere barn som bor på asylmottak mistet barnehageplassen. Norsk Folkehjelp krever stopp i forskjellsbehandlingen av asylsøkerbarn.

Fra 1. januar i år innførte Stortinget nye regler for finansiering av barnehageplasser for asylsøkerbarn. Reglene fører til at to- og treåringer som bor på asylmottak kan miste barnehageplassen fordi staten ikke lenger finansierer plass for denne aldersgruppen. Også flere asylsøkerbarn i alderen fire til fem år kan bli fratatt barnehageplassene sine dersom kommunen ikke har full kapasitet.

– Tidligere forhåndsbetalte asylmottakene utgiftene for barnehage og fikk det refundert fra UDI. Med de nye reglene finansieres barnehageplass for fire-, femåringer direkte gjennom tilskudd til kommunene, forklarer generalsekretær Orrvar Dalby i Norsk Folkehjelp.

– Norsk Folkehjelp krever at asylsøkerbarn får samme behandling som andre barn som bor i Norge. Alle barn over to år bosatt på asylmottak må få rett til barnehageplass i kommunen de bor, sier Dalby.

– Vi krever nå at kunnskapsministeren børster støvet av sitt tidligere forslag om å lovfeste dette, avslutter Dalby.

Foto: Werner Anderson

UNGDOMSLEDER

Palestinske flyktninger på dagsorden

1. MAI NÆRMER seg med stormskritt og det er på tide å mobilisere til markering. Årets tema er palestinske flyktninger i Libanon, Vestbredden og Gaza. For oss i Norsk Folkehjelp Ungdom er 1. mai-aksjonen ikke bare en innsamlingsaksjon, men et startskudd for en større politisk kampanje hvor Norsk Folkehjelp Ungdom sammen med AUF, SU og LO ungdom setter et spesielt fokus på palestinske flyktninger gjennom hele 2011.

Årets tema har til dels et innhold som de fleste av oss har hørt om tidligere. Det som er spesielt med årets tema er at vi skal forsøke å sette fokus på palestinske flyktninger, som er en del av det vanskeligste spørsmålet i jobben med å få en varig fred i Midt-Østen.

Det er allerede mange som har kommet godt i gang med forberedelsene for denne markeringen. Vi snakker om blant annet konserter både i Oslo og Trondheim i samarbeid med fagbevegelsen og flere andre mindre, men gode arrangementer.

For dere som ennå sitter litt på gjerdet, er det aldri for sent å komme i gang og gjøre dagen til en god start på et tema som skal følge oss gjennom hele året.

I tillegg til dette, må vi ikke glemme at sanitetsungdommen har fått et nytt fokus og flere aktiviteter som er fordelt utover året. Jeg håper at også dette vil bidra til økt aktivitet i alle lokale ungdomsgrupper rundt om i vårt langstrakte land.

Med ønsker om en god og aktivitetsrik sommer!

André Svendsen

1. nestleder, sentralt ungdomsutvalg

PROFILEN

Navn: Marte Mjøs Persen

Alder: 35 år

Yrke: Organisasjonssekretær

Beste bok du har lest? Mengele Zoo, Gert Nygaardshaug

Hvor lenge har du vært medlem av Norsk Folkehjelp?

Jeg er kollektivt medlem gjennom fagforeningen min, Handel og Kontor. *Hvorfor er du medlem?*

Fordi fagbevegelsen og Norsk Folkehjelp deler de samme grunnverdier om solidaritet.

Hva er det beste ved å være medlem?

Å få være med å vise solidaritet i praksis.

Hvordan kan folk forandre verden?

Ved å stå for det de mener og skape endring gjennom handling.

Hva legger du i «Solidaritet i praksis»?

Å bruke medfølelsen vi har, altså

evnen til å sette oss inn i andres situasjon, til å utrette noe uegennyttig for andre mennesker enten politisk, praktisk eller materielt.

Hvor eller hva er du om ti år?

Forhåpentligvis er jeg engasjert, aktiv og med god helse.

Nye praktikanter i Norsk Folkehjelp

I VÅR KOMMER det til å være tre nye fjes i Norsk Folkehjelps lokaler. To i Oslo og ett i Trondheim. De er en del av den nye praktikantordningen som skal åpne Norsk Folkehjelp opp for studenter som ønsker arbeidserfaring, samt gi Norsk Folkehjelp mulighet til å nå nye nettverk.

Praktikantene skal jobbe med egne prosjekter knyttet opp mot Norsk Folkehjelps arbeid med internasjonal solidaritet eller flyktning- og

inkluderingsmatikk. I tillegg skal de ta aktivt del i administrasjonen og jobbe som støttefunksjon for samfunnspolitiske ungdomsgrupper.

De tre jentene har forskjellig bakgrunn. Der Pernian og Hanna har litt erfaring som medlemmer i henholdsvis NF Blindern og NF Bislett, har Zana valgt å søke seg til Norsk Folkehjelp fordi hun er interessert i måten vi driver flyktning- og inkluderingsarbeid på.

Hanna Kjempud, Pernian Shafiei Ranjbar og Zana Gujic gleder seg til å arbeide for Norsk Folkehjelp.

Shingie Chimuriwo til minne

Den 13. mars omkom Shingie Chimuriwo som følge av en tragisk trafikkulykke i Harare.

SHINGIE VAR EN helt spesiell kvinne og venn for veldig mange i Norsk Folkehjelp, både ansatte, medlemmer og blant våre partnerorganisasjoner verden over.

Shingie hadde et smittende godt humør, hun var smart, hjelpsom, engasjert og modig. Hun var en inspirasjon for alle som fikk gleden av å bli kjent med henne.

Som ung kvinne engasjerte Shingie seg i Norsk Folkehjelps internasjonale nettverk «Young Voices» og var sentral i utviklingen av nettverket i Zimbabwe. Hun begynte å jobbe deltid som ungdomskoordinator ved Norsk Folkehjelps kontor i Harare, etter hvert ble hun programkoordinator på full tid. Masterstudiet gjennomførte hun i Bergen, hvor hun ble nære venner med flere av ungdomsmedlemmene i Norsk Folkehjelp. Ved siden av jobb og studier har hun vært svært engasjert i kampen for å bedre forholdene i sitt hjemland.

Shingie Chimuriwo omkom bare 30 år gammel, hun etterlot seg James Fungai, sin mann, og en stor familie. At Shingie er død er så meningsløst, det er forferdelig trist for alle oss som var glad i henne og et enormt tap for Zimbabwe.

Dette diktet postet Shingie på sin blogg to uker før hun omkom, det beskriver en ung kvinnes kamp i en verden der gamle menn hersker:

I AM ANGRY

I am angry! I seethe with anger!

I am upset that I worry more today than I did yesterday.

The same yesterday that promised a better today.

The promise that came from words spoken.

Spoken by men who claim moral high ground and infallibility.

The same high ground they have since fallen from.

Fallen in front of the whole world to see.

The same world, the men are telling that no fall happened.

The happening that even after seeing, the world is mute and refuses to talk about.

I am angry at silence.

I am angry at words that are said because they sound good but mean nothing.

I am angry at Old Men who are meant to be wise but destroy that illusion for the young!

I am angry about silence that allows Old Man who are not wise to continue to think they are.

I am angry that the old man IS NOT wise. I am angry at the slow death of my belief and faith in human goodness.

I am angry at the slow dimming of hope. I seethe at the knowledge that I cannot be associated with any other than the Old Man who has turned out to be unwise.

I am angry!

Æresmedlem

GUNVOR LINDSTAD SØRLIEN har fått tildelt æresmedlemskap i Norsk Folkehjelp etter over 40 år som aktivt medlem. Prisen ble utdelt på Norsk Folkehjelp Østre Totens årsmøte sammen med diplom, blomster og noen fine ord.

– Gunvor har vist stor innsats og solidaritet uten grenser for sine medmen-

nesker. Hun har vært et forbilde og en god læremester og samarbeidspartner, ikke minst for meg selv, sa Elin Skovly fra Norsk Folkehjelp region øst under utdelingen.

Bli med å forandre verden

Endelig er våren her og det er igjen snart tid for vår årlige innsamlingsaksjon. Folk i mange ulike land er med på å forandre verden også i 2011. Norsk Folkehjelp har som overordnet målsetting at det er folket selv som må bidra til at fremtiden blir mer rettferdig. Og vi støtter dette arbeidet!

DET PÅGÅR EN demokratisk prosess i store deler av den arabiske verden - uten at de palestinske flyktningene til nå er del av dette. Årets 1. mai-aksjon «Folk forandrer verden» er derfor til støtte for de over fire millioner statsløse palestinske flyktningene som etter 62 år fortsatt lever i eksil. Norsk Folkehjelp har i mange år arbeidet i de palestinske flyktningleirene i Gaza, Vestbredden og Libanon og arbeider både for at palestinerne skal få en lettere hverdag og for deres kamp for rettferdighet.

Vi ser at det er store behov for økt fokus både på de palestinske flyktningenes rettigheter, deres daglige utfor-

dringer og for støtte til deres mobilisering for sin sak.

Det vil alltid være et stort og bredt engasjement i fagbevegelsen, den politiske venstresiden, ungdomsorganisasjonene og i Norsk Folkehjelp for at de palestinske flyktningene skal få en mer rettferdig framtid. Sammen kan vi alle utgjøre en forskjell ved å vise solidaritet med de palestinske flyktningene.

Engasjer dere og støtt aksjonen! Hver og en av oss kan bidra til at de palestinske flyktningene får en mer rettferdig framtid ved å holde appeller, dele ut 1. mai-materiell, gå med innsamlingsbøsser eller ved å gi direkte økonomisk støtte til innsamlingskonto 9001 08 76000.

**VÆR AKTIV
1. MAI**

BLI BØSSEBÆRER

**KONTAKT DITT
NÆRMESTE LOKALLAG**

Barna leker i regnvåte gater. Shati flyktningleir i Gaza.
Foto: Mohammed Othman/Demotix/SCANPIX

Flyktningene på dagsorden

Arbeiderbevegelsens 1. mai-aksjon er ikke helt som andre innsamlingsaksjoner. Den har et politisk budskap.

1. mai-aksjonen «Folk forandrer verden» fokuserer på kamp mot urettferdighet. Det er urettferdig fordeling og undertrykking som skaper fattigdom. Mot det står folk som kjemper for å endre på maktforholdene og forandre verden til det bedre. De vil vi støtte.

Årets aksjon fokuserer på de palestinske flyktningene i Libanon, på Gazastripen og Vestbredden, og deres kamp for å få sine rettigheter anerkjent og ikke bli glemt i storpolitikkens maktspill. Under krigen som ledet til og fulgte opprettelsen av staten Israel flyktet de fra sine hjem. Selv om deres rett til å vende tilbake har blitt fastslått av FN, har Israel hele tiden nektet dem dette. Verdenssamfunnet har vist liten vilje til å sette deres rett til å vende tilbake på dagsorden når man har forsøkt å løse konflikten om Palestina.

I samfunnene der flyktningene har levd i mellomtiden har mange av deres grunnleggende rettigheter blitt tråkket på. Mange lever fremdeles i overbefolkede og elendige flyktningleirer. I Libanon kjemper flyktningene for rett til å delta i arbeidsmarkedet og til å eie egen bolig.

Norsk Folkehjelp jobber sammen med palestinske flyktninger for at de skal kunne kjempe videre for rettighetene sine. Støtt 1. mai-aksjonen og bli med og krev av regjeringen at den setter de palestinske flyktningene på dagsorden i Midtøsten!

Arnar Dølvag.

Konstituert generalsekretær

Bruk årets 1. mai-aksjon til å profilere ditt lokallag!

HVERT ÅR ER flere av lokallagene og medlemmene ute og møter lokalbefolkningen enten i form av å holde appeller, stå på stands, delta i 1. mai-tog, samle inn penger eller å avholde arrangement og temamøter. Dette viser et stort engasjement for internasjonal solidaritet, noe 1. mai-aksjonen har blitt helt avhengig av, både for å samle inn penger og for å få temaet profilert.

Norsk Folkehjelp har i mange år vært til stede der palestinerne bor og samtidig stått frem med et klart og tydelig standpunkt i arbeidet med å sikre deres rettigheter. Vi har vist vår solidaritet og dette har skapt et stort og unikt engasjement blant lagene og medlemmene. Dette har vi sett i tidligere aksjoner til støtte for pal esterne.

Dette brennende engasjementet for et folk som står oss nær vil i år igjen komme til syne under årets aksjon. Ikke bare i Norsk Folkehjelp, men også i store deler av befolkningen. Årets tema gir derfor lokallagene en stor mulighet for å få profilert både egen lokalaktivitet og 1. mai-aksjonen.

Under 1. mai-aksjonen i 2010 valgte flere av lagene å gå fra dør til dør med bøsser for å samle inn penger til aksjonen. Å banke på hver dør i bygda eller kommunen gir garantert penger i bøssene, men det gir også en fantastisk mulighet for å få informert om hva laget har av aktiviteter i lokalsamfunnet. Og dette blir det flere medlemmer av!

Vi vil derfor i år ha to konkurranser blant lokallagene:

- Konkurransen 1. Går ut på å samle inn flest penger gjennom en dør til dør-aksjon. Premie kr 8000.
- Konkurransen 2. Går ut på å samle inn flest penger på andre aktiviteter. Premie kr 5000.

Norsk Folkehjelp håper selvsagt at flest mulig lag kan avholde dør til dør aksjon og vi vil være behjelpelige med å legge til rette for at det kan gjennomføres.

For spørsmål og mer informasjon om aksjonen kontakt din regionsekretær eller Are Stranden på hovedkontoret (arest@npaid.org).

KARATE KID: Palestinske Fatima Marouf Faran (18) har trent karate fra hun var to år gammel. Hun bor i Marja, en liten landsby i fjellet en halvtime nord for Beirut. Hun er med i «Ungdom Kan», et samarbeidsprosjekt mellom flere av Norsk Folkehjelps partnere i Libanon. Fatimas budskap til oss i Norge er: – Gi oss sjansen til å lykkes! (Foto: Inger Sandberg)

TEMA

Palestinske flyktninger

FAKTA

- I Gaza er ¾ av innbyggerne, eller 1,1 millioner mennesker, flyktninger.
- På Vestbredden er 788 000 av en befolkning på 2,4 millioner flytninger.
- I Libanon bor det 427 000 palestinske flyktninger.

DE PALESTINSKE FLYKTNINGENE ble drevet på flukt fra det Britiske Palestinamandatet som følge av opprettelsen av staten Israel og krigen som fulgte i 1948–1949. I følge FN ble 726 000 palestinere ble drevet på flukt. 418 palestinske landsbyer ble jevnet med jorda. Palestinerne kaller denne utdrivelsen for Nakba (katastrofen).

Flyktningene dro hovedsakelig til nabolandene, Libanon, Syria, Jordan og Egypt, men også til andre arabiske land, der det ble opprettet flyktningleire av telt, men som etter noen år ble erstattet med brakker og seinere betonghus.

FNs generalforsamling vedtok 11. desember 1948 Resolusjon 194 som understreker flyktningenes rett til å vende tilbake til sitt hjemland og til å motta kompensasjon for tap av eiendom, men resolusjonen har aldri blitt etterlevd eller anerkjent av staten Israel som i dag eksisterer på flyktningenes opprinnelige hjemland.

Med sine etterkommere teller de palestinske flyktningene som bor i Midtøsten i dag 4,8 millioner mennesker. De fleste av dem lever fortsatt i flyktningleirer, der leveforholdene er dårlige.

Kilde: UNRWA og Wikipedia

Fordrevet for andre gang

Hun har et våkent og vennlig ansikt. Sett med våre norske øyne er alderen hennes ubestemmelig. Zakia Wannas (64) var bare ett år da familien hennes ble fordrevet fra en palestinsk landsby i det som nå er Israel. Da skytingen startet i flyktningleiren Nahr el-Bared i august 2007, måtte hun flykte for andre gang.

TEKST Inger Sandberg FOTO Werner Anderson

«Jeg mistet også identitetskortet mitt, som jo fungerer som et pass for oss statsløse palestinere. Uten et ID-kort kan man ikke bevege seg noe sted som palestiner her i Libanon.»

ZAKIA ER ENKE med ti voksne barn; åtte døtre og to sønner. I mange år har hun vært plaget av alvorlig astma. – Vi rakk bare å kaste medisiner, smykker og penger i en bag. Vi trodde vi gjemte den på et trygt sted, men veska kom bort for oss i alle tumultene. Vi mistet både slektninger, naboer og alt fra huset vårt. I Nahr el-Bared bodde vi lykkelig i et etter forholdene ganske stort hus, så egentlig var vi heldige. Framfor alt hadde vi en vidunderlig hage som hele familien elsket over alt på jord. Mannen min og jeg gledet oss stort over alle de grønne vekstene vi fikk til å vokse opp av den tørre bakken. Enkelte fotografier greide familien likevel å redde med seg. Tydelig stolt viser Zakia oss bilder av en vakker hage med en stor og smilende barneflokk mellom plantene.

– Jeg savner hagen min veldig, for nå har vi bare noen få planter utenfor kjøkkenet. Zakia lar oss beundre minihagen full av nydelige urter på en liten veranda.

HELDIGE TROSS ALT

– Vi kom rett til Badawi fra de voldsomme kampene i Nahr el-Bared. Det var ikke mulig å flykte videre til Tripoli. For meg var medisiner viktigere enn klær. Først ble vi stuert sammen med 75 andre i en kjeller som fungerte som bomberom, så bodde vi et helt år med 50 familier i en liten barnehage. Vi flyttet til denne leiligheten i 2008. Her bor vi nå ni mennesker på to rom og kjøkken, med husleie og strøm for 400 dollar i måneden. Uten slektninger i utlandet og flere døtre i

FAKTA NF i Libanon

Norsk Folkehjelp ble engasjert i Libanon etter den israelske invasjonen i 1982. Programmet fokuserer på å støtte lokale organisasjoner for å fremme rettighetene til palestinske flyktninger og særlig sårbare grupper som kvinner og ungdom.

arbeid hadde vi aldri greid oss, for her i leiren har vi ca. 60 prosent arbeidsledighet. Sammenlignet med mange andre store familier har vi alt i alt likevel vært heldige, mener Zakia.

De ugifte døtrene som bor sammen med moren, er alle i arbeid utenfor hjemmet. Kamla (38) var sosialarbeider i Nahr el-Bared, nå er hun leirkoordinator i Badawi. – Jeg mistet også identitetskortet mitt, som jo fungerer som et pass for oss statsløse palestinere. Uten et ID-kort kan man ikke bevege seg noe sted som palestiner her i Libanon. Etter kampene i 2007 ser den libanesiske hæren det som suspekt bare å komme fra Nahr El Bared, sukker Kamla oppgitt.

PÅ FLUKT IGJEN

I Zakias generasjon er det flere palestinere i Libanon som har blitt fordrevet to ganger: Først i 1948 da staten Israel ble etablert, under borgerkrigen 1975–1990 eller etter angrepet på Nahr el-Bared i 2007. Den libanesiske regjeringen prøver å lette forholdene noe for folk i Badawi. Den politiske situasjonen i landet er imidlertid svært skjør, og regjeringen må hele tiden balansere mellom mange ulike hensyn. I tillegg mangler det penger til gjenoppbygging av Nahr el-Bared.

Gjenoppbyggingsplanen for Nahr el-Bared var på plass i 2008, men byggearbeidet har vært utsatt gjentatte ganger, blant annet på grunn av arkeologiske funn under leiren. Selv om de arkeologiske funnene var reelle, er dette ikke den første utsettelsen. Mange palestinere føler at det også skorter på vilje blant libanesiske politikere.

– Vi tror på vår rettferdige sak

TEKST Tonje Merete Viken FOTO Inger Sandberg

Brødrene Abdelrahman og Mahmoud husker levende den strevsomme vandringen fra Ashdod i dagens Israel til Gaza i 1948. Like levende som minnene er troen på at palestinerne vil få rett til å vende tilbake til landet sitt.

Mahmoud Ibrahim Zq'qout (73) med sin yngste sønn.

Veggmalerier og annen graffiti kan ses overalt i Gaza. Symbolbruken henspiller oftest på den totale isolasjonen folk her tvinges til å leve i, og et krav til verden om å vise solidaritet med det innestengte Gaza. (Foto: Inger Sandberg)

ABDELRAHMAN IBRAHIM Zakout (75) og Mahmoud Ibrahim Zakout (73) var henholdsvis tolv og 14 da krigen nådde deres landsby utenfor Ashdod. Etter hvert som den egyptiske hæren trakk seg tilbake, beveget de seg til fots sørover i landet; en familie på fem, et esel og en saueflokk.

– Jeg var så sliten, men jeg måtte bare fortsette å gå. Alle var livredde, sier forteller Mahmoud. I 1949 nådde familien Gaza, der de tilbrakte de to første årene i telt.

BARE MIDLERTIDIG

Flyktningene trodde lenge at det kun var et spørsmål om kort tid før de ville få dra tilbake til eiendommene sine i det som Israel nå hadde lagt beslag på.

– Vi hadde et godt liv i landsbyen og trodde lenge at vi ville dra tilbake, sier Abdelrahman. Han forteller at familien først og fremst kjente sinne da de fikk sin første leilighet i Gaza, en treroms med asbesttak bygget av FNs organisasjon for palestinske flyktninger (UNRWA).

– Vår far tok aldri jobb i Gaza. Han trodde alltid at vi kom til å reise tilbake. Han døde i håpet, 80 år gammel, sier Abdelrahman. Han forteller at først etter seksdagerskrigen i 1967, begynte flyktningene å kjøpe jord og bygge hus for å etablere seg i Gaza.

– Vi begynte å forstå at det kunne ta lang tid før palestinerne fikk vende tilbake, sier Abdelrahman.

OVERLEVELSE

Selv om faren ikke tok jobb, klarte familien å livnære seg. Delvis levde de av

sparepenger, delvis på pengene de fikk for salg av sauene de hadde med seg fra landsbyen utenfor Ashdod. Som 18-åring begynte Abdelrahman som grensepolitist for egypterne. Yngstemann Mahmoud begynte på skole og fikk seg senere jobb for FN.

Da Abdelrahman skulle stifte sin egen familie, valgte han en pike fra landsbyen utenfor Ashdod. Valget var tilfeldig, men den felles sorgen over landsbyen de måtte forlate, satte likevel sitt preg på bryllupet.

Seremonien var ikke som hjemme. I landsbyen vår pleide feiringen å vare en uke, men det ville vi ikke under disse omstendighetene. Vi feiret bare en dag, forteller han.

INGENTING IGJEN

På 1970-tallet jobbet Mahmoud inne i Israel, og i 1975 dro han tilbake for å besøke landsbyen sin. Der var det ingenting igjen av barndomshjemmet.

– Det var ingen bygninger der. Det eneste jeg fant, var rester av moskeen og

– Vår far døde i håpet om å få reise hjem, sier Abdelrahman Ibrahim Za'qout (75).

skolen, forteller Mahmoud. Selv om alle husene var borte, var møtet med hjemstedet følelsesladet. – Jeg begynte å løpe rundt av glede, minnes han.

Selv er brødrene overbeviste om at de en dag vil få dra tilbake.

– Vi tror på vår rettferdige sak. Dessuten er ikke dette Israels land. De vet at en dag vil i det minste våre sønner og sønnesønner vende tilbake, sier Abdelrahman, og forteller at han er nøye med å lære barna sine om hva det vil si å være en flyktning, og hvordan landet deres ble tatt fra dem.

– Vil livet bli bedre der?

– Helt klart! Jeg har bygd meg hus her, men jeg vil heller være i Ashdod, sier Mahmoud.

Kampen om Øst-Jerusalem

TEKST Tonje Merete Viken FOTO Werner Anderson

Husokkupasjoner, rivning, tvangsutkastelser og strategiske oppkjøp skal bidra til å sikre et sterkt jødisk nærvær i Øst-Jerusalem. Ett av målene er å forhindre at Øst-Jerusalem blir hovedstad i en eventuell palestinsk stat.

Israelske bosettere okkuperer palestinske hjem i Øst-Jerusalem.

«Bosettere kom inn i leiligheten sammen med politiet og begynte å kaste ut møblene. En mann tok tak i fjernsynet. Jeg forsøkte å stoppe ham, og han slapp fjernsynet i bakken så det ble ødelagt. Jeg falt i koma og ble lagt inn på sykehus i to dager.»

— *Rfqha al-Kurd (88)*

PÅ KARTET

1999 BLE familien Rfqha al-Kurd tvunget til å flytte ut fra et nytt påbygg til huset sitt. En israelsk domstol mente at nybygget var ulovlig bygget og ga familien en kraftig bot, plomberte påbygget og beslagla nøkkelen. Saken har siden versert i rettsvesenet i flere år.

OKKUPERT AV BOSETTERE

Begivenhetene tok imidlertid en ny vending da et titalls bosettere okkuperte huset i november 2009. De har nå gått rettens vei for å tvinge familien til å flytte fra resten av huset sitt.

– Det var en katastrofe. Bosettere kom inn i leiligheten sammen med politiet og begynte å kaste ut møblene. En mann tok tak i fjernsynet. Jeg forsøkte å stoppe ham, og han slapp fjernsynet i bakken så det ble ødelagt. Jeg falt i koma og ble lagt inn på sykehus i to dager, forteller Rfqha al-Kurd (88).

I ettertid har familien blitt konfrontert med et annet søksmål med sikte på å ta fra dem retten også til å bo i den gamle delen av huset sitt.

GRÅ EMINENSER

Bak den første rettssaken står Jerusalem kommune og den religiøse grupperingen The Sephardic Community Committee. Det juridiske grunnlaget for saken er komplisert, men baserer seg blant annet på at familien hadde bygget på huset uten

tillatelse, og at familien ikke eier jorda huset er bygget på. Kravet om at familien forlater også den opprinnelige delen av huset, er fremmet av Nahalat Shimon, en hemmelighetsfull organisasjon som er en slags kombinasjon av bosetterorganisasjon og eiendomsfirma.

Nahalat Shimon International har betydelige finansielle ressurser og juridisk kompetanse. De opererer på vegne av The Sephardic Community og nok en religiøs gruppering, The Knesset Israeli Committee. Det er uklart hvem som er medlem av disse gruppene.

HUS FRA UNRWA

I likhet med de fleste andre i sin gate måtte Rifqua al-Kurd-familien flyktet i 1948 fra familiehjemmet i det som nå er Vest-Jerusalem. Dagens Øst-Jerusalem var på det tidspunktet styrt fra Jordan. I 1956 fikk 28 flyktningfamilier støtte til å bygge hus på jord som ble skaffet til veie av den jordanske regjeringen, mot at de frasa seg rett til matstøtte fra FNs organisasjon for palestinske flyktninger (UNRWA). Ifølge avtalen skulle familiene betale en symbolsk leie i tre år. Deretter skulle eiendommene bli overført til dem. Det siste skjedde imidlertid aldri, og i 1967 ble Øst-Jerusalem okkupert av Israel.

Øst-Jerusalem ligger øst for den såkalte «grønne linjen» (Green Line),

FAKTA

NAHALAT SHIMON TAR i bruk ulike metoder for å sikre seg eiendommer i Øst-Jerusalem. Blant annet gjør de bruk av en israelsk eiendomslov fra 1959, som sier at de som var «fraværende» fra sitt bosted i perioden 29. november 1947 til 19. mai 1948, mister retten til bosetting, eiendom og statsborgerskap i Israel. Organisasjonen fremmer også krav basert på eierskap fra før og under Det britiske mandatet. I noen tilfeller foretas også strategiske oppkjøp av grupper med bosettere. Det er ikke uvanlig med falsk dokumentasjon eller trusler i slike sammenhenger.

FAKTA NF i Palestina

Norsk Folkehjelp har vært engasjert i Palestina (Gaza, Vestbredden og Øst-Jerusalem) siden 1987. Målet er å skape en positiv politisk, sosial og økonomisk utvikling for undertrykte grupper. Norsk Folkehjelp jobber for dette gjennom å styrke lokale organisasjoner og fremme demokratiske prosesser på grasrotnivå.

Israelsk politi utplassert i Sheikh Jarrah for å kvele demonstrasjoner. Aktivister protesterer mot at palestinske hus blir okkupert av israelske bosettere. Foto: MaanImages/Mimmi Nietula

som markerer hvor den gamle grensen gikk. Her ligger en rekke historiske og religiøse steder, men også de palestinske nabolagene Silwan, Ras al-Amud, At-Tur, Aadi al-Joz og Sheik Jarrah, der familien Rfqa al-Kurd bor.

Bare i løpet av 2009 ble minst 380 palestinere tvunget til å forlate hjemmene sine i Øst-Jerusalem. Over 90 av disse var barn. 1500 hus har rivingsordre. Det internasjonale samfunnet har fordømt tvangsutkastelsene og ser dem som brudd på internasjonal lov.

LEDD I STØRRE PLAN

Saken er ennå ikke avklart, men inngår i en større strategi om å befeste et jødisk nærvær i det okkuperte Øst-Jerusalem. Nahalat Shimon International har lenge hatt som mål å opprette en bosetting på 200 boliger for jødiske familier i Sheikh Jarrah. For å oppnå det må nærmere 500 palestinere kastes ut av sine hjem, slik at

husene deres kan rives. Oppstykkningen av palestinske nabolag svekker det sosiale limet, samtidig som israelske bosettinger i Øst-Jerusalem knyttes nærmere til bosettingene på Vestbredden.

Israel har annektert Øst-Jerusalem, men dette er ikke anerkjent av FN og det internasjonale samfunnet, som betrakter området som okkupert. En okkupant har ikke lov til å anvende eget lovverk på okkupert område.

FASTLÅST SITUASJON

Familien Rfqa al-Kurd er i en håpløs situasjon. Den gamle delen av huset er altfor liten for en storfamilie. Før det ulovlige påbygget søkte de tre ganger om byggetillatelse, men fikk avslag samtlige ganger. De har heller ingen mulighet til å gjøre krav på sine hjem fra før 1948, som nå ligger i Israel. Mens Israel godtar jødiske eiendomskrav fra før 1948, avviser de tilsvarende krav fra palestinere.

I familiens hage står nå et protesttelt, der familien sover når det ikke er for kaldt. Av og til sover internasjonale aktivister i teltet for å vise solidaritet med familien.

– Teltet er blitt revet ned 17 ganger, men har blitt satt opp igjen hver gang, forteller Rfqa.

IKKE JUS, MEN POLITIKK

Familiens nabo, Mohammed Sabbagh (60), er blant de som nylig har fått utkastelsesordre.

– Vi lever i konstant bekymring for hva som vil skje med oss. Vi håper på medhold i retten. Hvis vi taper, anker vi helt opp til høyesterett, sier han.

– Har du tillit til høyesterett?

– Alle vet at vår sak er politisk, og ikke juridisk, selv om de har gått rettens vei. De vet at vi er eierne, men bosetterne har stor makt og kan legge press på de israelske domstolene. Men jeg håper at vi ikke taper.

I begynnelsen av februar i år fikk Norsk Folkehjelps kontor i Gaza ny stedlig representant, Kjetil Østnor. Han hadde nesten ikke rukket å pakke ut, før han leverte sitt første bidrag til sin blogg. Her er Kjetils aller første inntrykk av sin nye tilværelse i Gaza:

– Ikke tenk i Gaza

TEKST Kjetil Østnor

JEG HAR NÅ vært her i Gaza en liten stund og har rukket å bli glad i folka og denne lille stripen av land med sine 1,6 millioner innbyggere. Med sjøutsikt over Middelhavet kunne det vært en idyll å bo her.

Jeg har vent meg til å kjøre i den lett kaotiske trafikken hvor man må se både til høyre og venstre et par ganger. For det er aldri lett å vite hvem som stopper for hvem. Det har vært relativt travle dager med Norad-rapport, og underskriving av kontrakter og budsjetter med partnere. Som i enhver ny jobb er det alltid mye nytt å sette seg inn i.

Det inntrykket som sitter så langt er menneskene her. De gjør det beste ut av hverdagen og for oss med litt penger mellom hendene er ikke livet så verst i Gaza. Fersk fisk rett fra fiskemarkedet, oliven og ferske jordbær er noen av godene Gaza kan tilby. Har blitt invitert hjem både til staben og andre. Palestinerne er jo utrolig gjestfrie og akkurat som min mormor så lesser de på tallerkenen både en og to ganger etter at jeg har prøvd å si at jeg er mett. Da er det jo bare å fortsette å spise.

En av kollegaene sa til meg her en dag, «Ikke tenk i Gaza». Begynner man å tenke, blir bildet nemlig et helt annet: Arbeidsløshet på 45 prosent melder UNWRA. Beskytning av fiskebåter og innskrenkning av fiskesoner har rammet fiskerne og deres familier (rundt 65 000 mennesker). Israel beskytter bønder som går til sine jorder i et område på en til halvannen km langs grensen og dermed er 35 prosent av den fruktbare jorda ikke tilgjengelig for landbruk. Resultatet er at

mange bønder og deres familier (totalt 113 000 mennesker) har mistet sitt levebrød. Ikke rart at arbeidsløsheten stiger.

«Ikke gi folk en fisk, men lær dem å fiske» heter det så populært. Her i Gaza har det motsatte skjedd. Palestinerne kunne allerede både fiske og dyrke jorda, men Israel har tatt fra dem livsgrunnlaget. Går man noen tiår tilbake i tid eksporterte Gaza både fisk og landbruksprodukter for hundretalls millioner. Nå er det verdenssamfunnet som brødfør de arbeidsløse bøndene og fiskerne. Ikke nok med det, man må hele tiden kjempe mot Israelske restriksjoner for å få lov til å gjøre jobben. Helt absurd, spør du meg. «Ikke tenk i Gaza!» Jeg skjønner godt hva min kollega mente, men jeg kommer til å fortsette både å tenke og skrive.

Følg Kjetils blogg videre her: folkehjelp.no/gazablogg

Tidligere ble det eksportert fisk og landbruksprodukter fra Gaza. Det er det slutt på nå.

Foto: Kjetil Østnor

Foto: Tine Solberg Johansen

En flyktning krysser sitt spor

TEKST Inger Sandberg, rådgiver i Norsk Folkehjelp

Wafa Yassir har jobbet for Norsk Folkehjelp fra 1984. Hun er født i Beirut. Som mange andre palestinere måtte foreldrene flykte fra Jaffa da staten Israel ble opprettet i 1948. Jaffa er en vakker gammel havneby sør for Israels hovedstad Tel Aviv.

Det utbombede huset står rett ved inngangen til flyktningleiren Shatila. Foto: Norsk Folkehjelp

– **DET VAR INGEN** forvarsler om hva som var i ferd med å skje, forteller Wafa. Det eneste familien med sju barn rakk å få med seg i en liten båt full av desperate mennesker, var noen få klær og smykker.

– Til tross for rykter om massakrer kom det likevel som et stort sjokk for palestinerne i området at de måtte flykte. Dette var naturligvis et voldsomt drama for alle. I uvær, øsregn og høy sjø falt til og med noen av de minste barna over bord. Familien vår hadde besteforeldre i Beirut. I en så prekær situasjon var det avgjørende at de kunne gi familien min både psykologisk og økonomisk støtte. Far måtte skjule at han var palestiner, og greide derfor å skaffe seg en jobb ganske fort.

Ett av mange rykter var at palestinerne som måtte flykte til Libanon, snart kunne vende hjem og få tilbake jorda si. Historien har vist at dette var alt annet enn sant. – Familien min har fortsatt et hus i Jaffa, men som palestiner kan jeg ikke reise dit. Dette er en stor sorg for meg; slik det er for alle palestinere, både her i Libanon og i andre land. Vi kan ikke vende tilbake til de opprinnelige røttene våre. Dét gir for alltid en klangbunn av sorg i våre liv.

I 1995 giftet Wafa seg med en libanesisk sosiolog. Ekteskapet gir rett til libanesisk statsborgerskap. Men libanesiske statsborgere er heller ikke velkomne i Israel, på grunn av et langvarig ytterst anspent forhold mellom de to landene. Derfor må også utlendinger som reiser til begge land, ha to pass.

TIDLIG STORT ANSVAR

Moren døde av kreft da Wafa var bare 17 år. Faren mistet både sin livsledsager og arbeidet på samme tid, og kollapset fullstendig. – Jeg fikk et stort familieansvar i ung alder. Samtidig med skolegangen måtte jeg både trøste en deprimeret far og passe på fem mindre søsken. Det er en lang historisk tradisjon for palestinske familier å holde tett sammen, noe som

har hjulpet mange av oss gjennom store prøvelser.

– Far er heldigvis en solid fighter og kom seg opp igjen. Han startet et lite kosmetikkfirma som ga nok inntekt til at jeg fikk studere på det amerikanske universitetet i Beirut. Som mange andre palestinere valgte jeg business og administrasjon. Palestinerne her i Libanon nektes adgang til et stort flertall av yrker, men business og administrasjon er blant dem vi tillates å jobbe i.

DEN ISRAELSKE INVASJONEN I JUNI 1982

Massakrene i Sabra og Shatila vil for alltid bli stående som en stor skamplett på Israels historie i Libanon. Under beskyttelse av israelske soldater gikk libanesiske falangister, alliert med Israel, inn i de to flyktningleirene i Beirut. På få dager ble over 3000 sivile brutalt slaktet ned – foran en lamslått verden. Massakrene i Sabra og Shatila kostet senere Ariel Sharon hans daværende post som Israels forsvarsminister.

I 1984 møtte Wafa tilfeldigvis Egil Hagen i Beirut. Han var den som startet opp Norsk Folkehjelps arbeid i Libanon: – Han spurte om jeg ville hjelpe til med å få i gang yrkesopplæring i flyktningleirene. Henvendelsen gjorde meg godt, alle oppmuntret meg til å ta jobben; så jeg takket ja. Norsk Folkehjelp ga meg sjansen til å bruke den kompetansen jeg hadde fra forskning, administrasjon og økonomistyring.

Uten problemer var det likevel ikke. – Folk i flyktningleirene aksepterte meg ikke, fordi jeg ikke kommer fra en leir selv. Dét var tungt for meg. Men jeg har alltid vært litt sta, og dét kan jo komme godt med i slikt arbeid! Wafa smiler skrått. – Men etter hvert ble jeg akseptert, og bidro blant annet til etableringen av yrkesopplæring i business og kontorarbeid ved en av skolene i Shatila.

Yrkesopplæring i de palestinske flyktningleirene har senere fortsatt

å være en av bærebjelkene for Norsk Folkehjelps arbeid i Libanon.

ENDELIG EN LITEN POLITISK SEIER

Norsk Folkehjelp i Libanon har palestinerne som målgruppe. Offisielle tall er noe usikre, men oppgir ca. 425 000 palestinske flyktninger i landet. Det som imidlertid er sikkert, er at palestinerne som gruppe mangler grunnleggende demokratiske rettigheter: De har ikke stemmerett, en rekke yrker er stengt for dem og de har ikke rett til å eie eiendom.

– Det palestinske spørsmålet har lenge vært et tabu i libanesisk politikk. I fjor åpnet imidlertid statsminister Fuad Seniora for en dialog om våre rettigheter. Mange av partnerne våre har vært aktivt med på arbeidet for å presse fram flere demokratiske rettigheter for palestinerne her i landet. Vi ser nå en aktiv mobilisering fra sivilsamfunnet for palestinske rettigheter, og får også støtte fra enkelte libanesiske politiske partier og organisasjoner.

– Vi kan trygt være stolte av Norsk Folkehjelp som har spilt en ledende rolle i dette arbeidet. Sammen med ILO (International Labour Organisation), UNRWA (United Nations Relief and Work Agency) og andre organisasjoner har Norsk Folkehjelp koordinert innsatsen for å oppnå positive lovendringer for palestinere på arbeidsmarkedet. Vi har jobbet veldig hardt med dette lenge. Omsider kan vi nå glede oss over en liten, men viktig seier: I august i år vedtok parlamentet visse lovendringer som gir palestinerne rett til flere yrker.

– Dette var en god start, understreker Wafa. – Nå jobber vi med å påvirke libanesisk fagbevegelse til å tillate palestinske arbeidere å bli medlem, særlig blant ingeniører og sykepleiere. Vi prøver også å få arbeidsministeren til å vedta en forenklet iverksettelse av reglene for palestinere i arbeidslivet. Neste utfordring blir å få gjort noe med vår manglende rett til å eie eiendom. Dette påvirkningsarbeidet viser at Norsk Folkehjelp er en viktig politisk aktør i Libanon. Dét er vi veldig stolte over!

Norsk Folkehjelp legger vekt på at det skal være mangfold blant de ansatte på kontoret. I staben er det både palestinere og libanesere, unge og eldre, kvinner og menn – med ulike religiøse og politiske bakgrunn.

Lever uten identitet

TEKST Tonje Merete Viken FOTO Werner Anderson

Khalil Anani kan ikke forlate flyktningleiren Ein el-Hilweh, annet enn i bagasjerommet på en bil. Uten gyldige papirer er han blant de aller verst stilte palestinerne i Libanon.

–JEG VET IKKE hvor jeg ble født, men jeg er 53 år gammel, forteller Khalil. Hans familie kom fra havnebyen i Jaffa. I 1948 måtte familien flykte til Ramallah, og videre til Jordan etter seksdagerskrigen i 1967. Men heller ikke der skulle Khalil få slå rot. I juli 1971 ble PLO utvist fra Jordan. Tusenvis av palestinere dro til Beirut, mange for å kjempe med PLO.

PROBLEMENE BEGYNNER

Da Khalil kom til Libanon, hadde libanesiske myndigheter og PLO inngått den såkalte Kairo-avtalen, som ga palestinerne rett til å føre væpnet kamp mot Israel fra libanesiske jord. Avtalen gav også palestinerne sivile rettigheter, som bevegelsesfrihet, arbeidstillatelse og bosettingstillatelse.

– På det tidspunktet hadde vi ID-kort fra PLO, som vi til og med kunne reise til Kairo med, forteller Khalil. Men etter avslutningen av borgerkrigen har problemene tårnet seg opp for 53-åringen.

Regjeringen kansellerte palestinerne tidligere rettigheter og innførte en rekke restriksjoner som er vanskelig å se som annet enn straff for deres rolle i borgerkrigen. PLO ble drevet ut av Libanon, samtidig som de fikk store finansielle problemer etter at de støttet Saddam Hussein under Irak-krigen.

INNESPERRET

Khalil bor i leiren Ein el-Hilweh, som er muret inne og strengt overvåket av den

libanesiske hæren. Etter et forsøk på å forlate leiren, ble han arrestert i 16 dager fordi han ikke har ID. Tidligere jobbet han som journalist og fotograf, men dette er ikke lenger mulig for ham.

– Jeg har en liten pengestøtte fra PLO, men det holder ikke engang til å mate katten, sier Khalil tørt. Med en månedlig inntekt på 300 dollar har Khalil heller ikke råd til de medisinerne han trenger for behandling av diabetesen han lider av.

EN SLAGS BESKYTTELSE

Det finnes ingen nøyaktige tall over hvor mange ID-løse palestinere som befinner seg i Libanon. Anslagene varierer fra 3000 til 16000. De kan ikke reise, registrere ekteskap, avlegge videregående eksamen eller ta høyere utdanning. De har som regel ikke råd til å betale for helsetjenester. I tillegg lever de i konstant frykt for å bli arrestert dersom de beveger seg utenfor leirene.

Noen ganger lar Khalil seg smugle ut i bagasjerommet på en bil for å komme seg ut av leiren.

– Jeg føler det som å krysse grensen mellom to land, sier Khalil. Hvis han blir tatt, risikerer han nok en gang fengsel. Khalil mener han har det bedre enn ID-løse som bor utenfor leiren. Utenfor er det enkelt for libaneserne å arrestere ham. I leiren har han i det minste noen grad av beskyttelse.

Katten hans kan vandre fritt, men selv lever Khalil Anani som i et fengsel uten mulighet til å reise, arbeide eller forsørge sin familie.

FAKTA

- Mange av de ID-løse kom fra Jordan på 1970-tallet etter den såkalte Svart september, en blodig konflikt mellom Den palestinske frigjøringsbevegelsen (PLO) og jordske myndigheter.
- De ID-løse er verken registrert hos FNs organisasjon for palestinske flyktninger (UNRWA) i Libanon eller libanesiske myndigheter. På grunn av PLOs sterke stilling i Libanon på den tiden var det ingen som tenkte på å registrere seg hos UNRWA.
- De kan ikke reise eller arbeide. Også barna deres blir født som ID-løse. Barna kan følge undervisningene i UNRWAs skoler, men får ikke avlegge eksamen etter fullført ungdomsskole.
- Så langt har libanesiske myndigheter vist liten vilje til å løse problemet med ID-løse i Libanon. For eksempel ble et forsøk på å inkludere ID-løse i en ny lov om rett til arbeid, nedstemt i parlamentet.

NORSK FOLKEHJELPS
STYRELEDER
FINN ERIK THORESEN
BLE FØDT I 1945.

3 ÅR SENERE KOM
PALESTINSKE KAMILA
TIL EN FLYKTNINGLEIR
I LIBANON.

HUN BOR DER FREMDELES.

I dag er Kamila både mor og bestemor. Nå kjemper hennes barn og barnebarn for sine rettigheter, slik Kamila har gjort hele sitt liv. Vis solidaritet med de palestinske flyktingene. Ditt bidrag er viktig i deres kamp for rettferdighet. **Folk forandrer verden!**

Norsk Folkehjelp
www.folkehjelp.no

GIVERKONTO 9001 08 76000
GIVERTELEFON 820 43 088 (100 KR.)

Herbal Line Naturlige pleieprodukter

Haibrusk Gel

Bygger opp ny brusk i leddene

Meger bra for de som hadde god virkning av Glukosamin Gelen.

Produktene fra Herbal Line får du kjøpt på helsekontor:

life Sunkost NATURLIG VEL

MEDIPHARMA AS
Tlf: 69273545 www.medipharma.no

Norsk Sjømannsforbund

DirektMedia

DirektMedia hjelper deg å planlegge og gjennomføre dine DM-kampanjer.

Mer informasjon? Ring 22 45 97 00

Norsk Jernbaneforbund
Møllergt. 10, 0179 Oslo

Norges Offisersforbund

EL&IT
FORBUNDET

HANDEL OG KONTOR I NORGE

**Et godt arbeidsmiljø
og topp sikkerhet
– to sider av samme sak**
Norsk Lokomotivmannsforbund

– mer enn et fagforbund

– for et bedre miljø

Aktietrykkeriet a.s

www.aktietrykkeriet.no • Tlf: 63 88 73 00

**Norsk
Protein**

– ledd i næringskjeden
www.norskprotein.no

Musikernes fellesorganisasjon
www.musikerorg.no

Fred. Olsens gate 2 • P.O. Box 1115 Sentrum • 0107 Oslo

Arbeiderbevegelsens
Arbeidsgiverforening

RIME;

RIME ADVOKATFIRMA DA

Akersgt. 8 NO-0158 Oslo tel: +47 23 00 34 00
fax: +47 23 00 34 01 www.rime.no

Ingar Pettersen & Co as
Rådgivere i bedriftsutvikling og styring

FOLK I GAZA KAN KLARE SEG SELV

Foto: Kjetil Roudsden

Som Folkehjelper bidrar du til at det kan bli mulig

Sarah er 13 år og lever som i et fengsel. Det eneste hun har gjort galt er å være født i Gaza. Blokaden sperrer Sarah og 1,5 millioner andre palestinere inne. Halvparten av disse er barn. Sarah trenger Folkehjelp. Folkehjelp handler om å styrke folket i kampen for sine rettigheter. Folk i Gaza kan selv utvikle sitt samfunn, men da må deres stemme bli hørt og blokaden heves. Som fast giver i Norsk Folkehjelp støtter du Sarah og resten av Gazas unge befolkning.

Norsk Folkehjelp

**Støtt oss fast – bli FOLKEHJELPER
og gi 200 kr i måneden.**

Se www.folkehjelper.no eller ring 22 03 77 00

Norsk Folkehjelp takker for
støtten fra lokale klubber og foreninger

Norsk
Tjenestemannslag

EL&IT
FORBUNDET

NTL Norsk Medisinalde-
pot Avd. 54

EL & IT
Elektroarbeidernes
Fagforening

NTL Norges Bank

EL&IT
FORBUNDET Trøndelag

NTL Skatt

EL&IT
FORBUNDET Rogaland

NTL Miljøvern-
departementet

Fellesforbundet

Fellesforbundet
marinestasjonens
Fagforening

Fellesforbundet
Avd. 25 Stavanger

Fellesforbundet
Avd. 5 Bergen

Tofte og Hurum
Fagforening

Avd. 850
Oslo Grafisk Fagforening

Norsk Folkehjelp takker sine hovedsamarbeidspartnere

OM NORSK FOLKEHJELP

NORSK FOLKEHJELP ER fagbevegelsens humanitære solidaritetsorganisasjon. Vi jobber med internasjonalt utviklingsarbeid, humanitær minerydding, sanitet og redningstjeneste, integrering og asyl. Norsk Folkehjelp har mer enn 9500 medlemmer i Norge og 2400 ansatte i over 35 land.

OM APPELL

APPELL ER ET fagblad for Norsk Folkehjelps medlemmer, ansatte, samarbeidspartnere og støttespillere. Formålet med Appell er å formidle Norsk Folkehjelps synspunkter og bidra til intern og ekstern debatt omkring de standpunkt organisasjonen tar. Appell skal ha en fri og kritisk dekning av Norsk Folkehjelps aktiviteter nasjonalt og internasjonalt og etterstrebe å gi et realistisk bilde av resultatene av Norsk Folkehjelps arbeid og ressursinnsats.

HER FINNER DU OSS

Norsk Folkehjelps regionkontorer nåes på tlf.: 22 03 77 00

REGION NORD

Skippergt. 41, Postboks 6166,
9291 TROMSØ
regionkontoret.nord@npaid.org

REGION MIDT-NORGE

Folkets Hus, Olav Tryggvassonsgt. 5
Postboks 172 Sentrum,
7401 TRONDHEIM
regionkontoret.midt@npaid.org

REGION VEST

Teatergt. 34, 5015 BERGEN
regionkontoret.vest@npaid.org

REGION SØR-VEST

Folkets Hus, Jens Zetlitzgt. 21,
4008 STAVANGER
regionkontoret.sor.vest@npaid.org

REGION SØR-ØST

Farmannsveien 3, 3111 TØNSBERG
regionkontoret.sor.ost@npaid.org

REGION ØST OG KURSKONTORET

Nyveien 24, Hunndalen,
Serviceboks 55, 2809 GJØVIK
regionkontoret.ost@npaid.org
kurs@npaid.org

B PostAbonnement

RETURADRESSE

Norsk Folkehjelp
Postboks 8844 Youngstorget
0028 OSLO

- Rettferdig tilgang til naturressursar i Sudan

- Det er ein direkte samanheng mellom fattigdom og mangel på kontroll over naturressursar som land og vatn.

Industri Energi støttar Norsk Folkehjelp sitt arbeid i Sudan, og bidreg med 1 million kroner over ein 4-års periode. Norsk Folkehjelp samarbeidar med lokale styresmakter og partnerar i Sør-Sudan for å sikre folk rettferdig tilgang til naturressursar. Det er også viktig å styrkje folket sin rett til å delta i politiske prosessar. Målet er å bidra til utvikling av eit politisk rammeverk der lokalbefolkninga kan vere med å bestemme korleis ressursane vert fordelt. Det er ein direkte samanheng mellom fattigdom og mangel på kontroll over naturressursar som land og vatn. I Sudan-programmet bidreg Industri Energi til sosial og økonomisk utvikling.

Industri Energi

Fagforbundet for industri og energi

